

Cronica literară

Boema lui Leonard Ancuța

După un debut cu roman, urmat tot de roman și apoi vreo patru volume de poezie, o culegere de nuvele etc., Leonard Ancuța nu mai este un necunoscut. Întâlnit frecvent în cluburi și la diverse reuniuni unde se dovedește nu numai un entertainer inspirat, dar și un bun interpret al propriilor creații, mai ales datorită prezenței susținute în mediile literar-electronice, la cei 39 de ani ai săi, L. A. a devenit un creator destul de popular. Nonșalant, recent, în urma unor reflecții serioase, probabil, cu privire la posibilitatea efectivă de a trăi din scris, autorul *Mega Sutrei* ne comunica tuturor că e sărac, fiindcă, deși are vreo 5000 de prieteni pe Facebook, în realitate, nu are nici unul... Trist adevăr, ce e drept, însă Leo - am ferma convingere - nu are de ce să se teamă... Cu *Sunt un curv*, romanul deja anunțat de Herg Benet pentru începutul toamnei acestui an, sunt sigur că el va da, în sfârșit, lovitura financiară a vieții sale!

Am comentat acum câțiva ani debutul său în poezie cu *Iubirea este amintirea unui viol*, asimilându-l, cred, cam forțat, și oarecum la grămadă, "mizerabilștilor", făcând și unele rezerve privind lipsa, în general, de supraordonare ideologică a acestui mod "metabolic" (mai curând, de dezasimilare) de a face poezie. De curând, am fost însă surprins plăcut și împărtășesc opinia lui Ancuța care și-a exprimat public dezacordul în legătură cu nivelul îndoielnic și licențiozitatea exagerată a creațiilor promovate, uneori, pe site-ul *literatura de azi.ro*. De altminteri, rămânând la aceste coordonate, lipsită de orice tam-tam în privința concepției și poeticii implicite, Leonard Ancuța a continuat să-și scrie nestingherit poezia, care, fără a-și schimba fundamental nutrienții sau limbajul frisonului fizic, astăzi, are deja o altă față. Sunt multe date, atât la nivelul formei cât și la cel al ideții, temelor și aserțiunilor gnomiche care ne-ar îndreptăți să observăm că poemele acestui rebel se află într-un proces intern de "cumintire" și clasicizare, însă nu ne vom grăbi să punctăm o asemenea simptomatologie, savurând, încă neîngrădit, mai ales, flacăra pasionalității lor "iraționale". În fond, fără teama de a greși, declanșate de o sensibilitate teribilă, poemele de astăzi ale lui Leonard Ancuța, ca și cele de ieri, însă cu o conștiință acută, acum, a unei opțiuni clare de adâncime, opun productelor de serie ale conformismului așa-zisului poet român din cărciumile bucureștene extremismul nonconformist al idealității și inspirației instinctive, reale, viscerele...: "cum poți iubi această femeie/doar pe dinafară//de-ai ști câtă voluptate e în trpui ei de rodie coaptă/de-ai ști câtă iubire găsești pocnind între degete/boabele trupului ei//cum poți iubi atât de puțin când îi mângâi pielea și-i atingi/ buzele când îi depărtezi coapsele și adulmecii doar un fior/din seva ei cum poți să te mulțumești să guști /doar suprafața cărnurilor mustind a viață/ doar coaja aromei ce-i îmbrăță trupul// cum să nu-i săruți cămăruțele inimii cum să nu-i mângâi /intestinele să-ți lipești obrazii de diafragmă în timp ce respiră/ și scapă un geamăt ușor cum să nu-ți lipești gura de plămâni ei/ticsiți de tutun și să tragi cu putere ca și cum ai fuma/aceeași țigară/cum să nu-i vorbești direct între lobii ficatului/despre dragoste// o, și dacă i-ai reteza capul cum să n-o faci să te simtă/în creier sau pe trahee și dacă i-ai despica pieptul/să te mângâie între bătăile inimii și dacă-ai tăia-o în-două/ jumătăți oare/nu te-ai putea coase în mijlocul ei// cum poți să iubești o femeie doar pe dinafară/ fără să-i adori luciul rinichilor mirosul mușchilor ei/când fac dragoste cum poți să nu te îneci în fiecare bulboană/din sângele ei când te simte atât de aproape// cum poți iubi această femeie doar/pe dinafară deși dragostea e undeva/ înăuntru?" (*Cel mai frumos poem de dragoste*).

Boem înrăit, prieten cu Sade și descendent mai lăaturalnic al eroului lui Tirso de Molina, principala slăbiciune a lui Leonard Ancuța sunt

femeile. Alături de seniorul Brumar, el este la ora de față poetul care cântă pe cea mai vibrantă și mai sublimă coardă cărnurile divine ale femeii și iubirea (deopotrivă fizică și spiritualizată) dintre această zeităte de lut frământat și modelat îndelung și bărbatul *par excellence*, înzestrat cu geniu creator, precum un dumnezeu coborât temporar pe pământ. Că nu exagerez cu nimic, mărturie stau și cele 69 de poeme de dragoste [extrase din atlasul unei lumi dificile], Ed. Herg Benet, din care am citat deja mai sus; un minunat opuscul de Poezie - cu majuscula convenită -, apărut în 2013 și deja aflat la ediția a doua. Cu *dragoste*, poetul îl dedică, potrivit însemnării de pe pagina de gardă, "tuturor femeilor care mi-au arătat că Universul e la fel de mare în afara mea cât și înăuntru". Altminteri spus, acelui agent irațional, impetuos și sublim al trezirii și activării uluitoare a energiilor prin care bărbatul (poetul viril) ia act de miracolul lumii formelor nesfârșite din jurul său, dar și de ale cosmosului tănuit și tot atât de întins din interior. Antiburghez fără ostentație, însă cert împotriva egoistei celule familiale, și, implicit, adept al jocurilor de noroc ori drogurilor, al alcoolului și "amantelor" succesive (cu care îi place să comenteze despre "sexurile celorlalți?!"), cel care spune "eu" în poezia lui Leonard Ancuța (deopotrivă, poet, pictor de interior, muzician care se ignoră sau filozof) pare a scrie, cu un vivace tonus trăiristoneoexpresionist, o adevărată carte despre secretul atât de la îndemână, se pare, al fericirii universale: "ea mă ascultă și rochia îi intră în piele/și aerul îi intră în piele și ne apropie.//suntem undeva într-un spațiu aflat la intersecția /tuturor viselor/trecute și viitoare . ce se întâmplă acum/s-a întâmplat și azi noapte. s-a întâmplat mereu/ chiar dinainte de noi// când corpurile noastre erau doar câteva molecule de oxigen/ într-o masă de materie topită./din unirea lor poți vedea și astăzi//cum clocotește pământul și iese înroșit la suprafață/când mai pleacă vreo iubită de-a mea./cum în mijlocul universului acesta s-a strâns camera noastră/ca o gaură neagră//cu pereții albiți de atita dragoste cu părul nostru albit/ de atita dragoste cu aerul căzut în piepturile noastre nemișcate /de atita dragoste.//cum prin ferestrele noastre sparte intră furtunile solare/și nopțile cosmice și regnurile vegetale le devorează pe cele animale/și omenirea se preschimbă într-un ochi ciclopic/ care privește din miezul inimii și numai inima poate să-l închidă// și nimeni niciodată nu poate dormi" (*azi noapte am făcut dragoste cu tine și restul femeilor a știut, fragment*). Muza lui Leo Ancuța, la o repede ochire, nu are nimic în comun cu muza frigidă baudelaireană. Dimpotrivă! Ea pare o "formă de întuneric" care pătrunde ca un absint rimbaldian prin ferestrele sparte ale pieptului amantului și se dăruie cu atita dragoste încât lumea devine un imens ochi deschis al inimii... Într-o asemenea viziune (de altfel, Leonard Ancuța este un creator de percepții imaginale care taie efectiv răsufarea), poemul este conceput și devine o "lentilă fantasmagorică" între pământ și cer, "prin care reflexiile negre din sânge, *expressis verbis*, se proiectează ca niște inimaginabile explozii solare!"

Poezia lui Leonard Ancuța, într-adevăr, - o spune și Radu Vancu în câteva cuvinte ținând loc de prefață la **69 de poeme de dragoste** - nu traversează nici o criză - fie ea de limbaj, de statut ori de-a dreptul de ontologie. Lipsit de orice prejudecată privind, să spunem, așa-zisul destin minor al unei "culturi de poeți și publiciști", Leonard Ancuța scrie poezie dincolo de conjecturi și în totală uitare și abstragere din "atlasul unei lumi dificile", însă cu o nezdruccinată și indimenticabilă încredințare în forța cuvântului. Scrie ca și cum el - și nimeni altul - ar fi descoperit această modalitate artistică prin care, la 5.15, spre exemplu, poți trăi tot ciclul reîncarnărilor sau toată viața resimțită ca o moarte prelungă...;

eventual, dragostea cea mai sălbatică. Asimilată iubitei sau unui ideal feminin nicicând deplin, poezia este pentru Leonard Ancuța *ultima Thule*: "tu ești ultima thule, scrie el, tu ești sfârșitul tuturor/viselor mele ești dincolo de pierderea definitivă a lucidității/ești locul unde nebunia se hrănește cu nebunie și inimile/ din durerile lor//tu ești felul în care leonard ancuța iese din leonard ancuța/și nu se mai întoarce/ ca și cum dintr-un ceas ai scoate roțițele și-n loc/rămâne/doar mișcarea// explozia din interiorul exploziei/dorința ascunsă în dorință/așa cum din timp ai scoate toată istoria și toate/personajele sale/ să avem suficient spațiu pentru iubire"(ultima thule, fragment). Fiindcă știe că un cuvânt este mai mult decât iubire și că *limba singelui e făcută dintr-un singur/cuvînt. un cuvînt adîncit în sine încît nimeni/nu-l poate vorbi. dar apare din cînd în cînd/ între noi ca o formă pură de întuneric*, cu o enormă empatie, resuscitând, în fond, în felul său, un adevăr vechi și uzat, în secvența *blut status: ein/aus* ("statutul de sânge: pornit/oprit", *tr.n.*), bărbatul acesta (*id est* poetul) se autodefineste, la rândul-i, fără nici o rezervă, nimic mai puțin decât "sînge după forma și consistența lui dumnezeu". Sigur, dumnezeul acesta tangibil este doar un termen de comparație pentru "dragostea mare cît o cruce/ peste dumnezeu"; pentru "dragostea cît soarele/ crescută rotund în jurul pământului"; pentru "cei doi tovarăși de bandă/ jefuind iubirea de tot ce are ea mai special./ sfințenia sau mizeria". Cu un asemenea dumnezeu democratic, ai putea crede că Leonard Ancuța n-are, pur și simplu, dramă sau că e cam superficial, dar nu e deloc adevărat. Un însingurat, în fond, în silnicia propriului univers, iată-l suferind profund în această imagine aproape metastazică, dacă nu ar fi și ironică: "legat de vise ca un ocaș de bila de fier/ legat de viață ca un călău de victima sa(...)/zile după zile înlocuiesc păsările pe cer/ cu urlete interioare (s.n.)/zile după zile m-am gândit cum voi face moartea/să fie neinterpretabilă să nu ia leul de aur" (*metastaze*).

În *Picasso geht spazieren* (una dintre piesele pline de idei ale volumului), Leonard Ancuța aduce cel mai frumos elogiu, pe care l-am citit în ultima vreme, trupului, de atita amar de timp învinuit, cu neostoită ipocrizie, de o neagră bicisnicie. În meditația sa de o simplitate și logică de fier, poetul atrage atenția că "fără trup nu există/durere dar dacă nu există durere atunci/ nu mai există păcat atunci nici plăcere și dacă/ nici ea atunci și iubirea dispăre și poezia și/vom vedea batracieni plângîndu-și isusul"! Lângă un *hoit îmbobocind asemeni unei flori*, poetul-copil petrece prima revelație din viață: "îi treceam putoarea prin nări mă/îmbătam cu mirosul de moarte/ și muream pentru o clipă acolo, lângă/ muream și visam cum se descompune/ în lovituri și în mușcăături și oamenii/ în șobolanii care sunt// e doar o formă de întuneric/ în care ne regăsim noi înșine mai vii/decît oricare formă a materiei vii/și întunericul e o formă de înțelepciune/ el nu gândește, nu are voie să gândească/pentru că ne știe pe de rost".

Boem și insurgent în același timp, luptând cu o violentă delicatețe împotriva expresiei leneșe și a calofiliei lipsite de substanță, Leonard Ancuța scrie la ora de față o poezie de mari desfătări atât la nivelul despletirii ideii cât și al efectului artistic. Pe punctul de a căpăta o strălucire de obiect de preț, ea își sondează când și când limitele, fiind foarte aproape - la prima vedere - de a-și construi, pentru a înainta pe teritoriul noi, o altă logică: "caut (...) victime mirosind a cerneală proaspătă,/pline de carne străină, pline de amploare și distanță / între sini, // victime dansatoare pe lama sufletului meu, îmbrățișări tăiate în jumătăți/ cuplu de lebede verzi cu o singură pereche/de chiloți - /soare ochind un singur om" (*HD, caut victime*).

...lipsită de orice tam-tam în privința concepției și poeticii implicite, Leonard Ancuța a continuat să-și scrie nestingherit poezia, care, fără a-și schimba fundamental nutrienții sau limbajul frisonului fizic, astăzi, are deja o altă față.

LEONARD ANCUȚA
69 de poeme de dragoste [extrase din atlasul unei lumi dificile]
Ed. Herg Benet
2013

Drumul liric al Florinei Isache

Un element ordonator al discursului liric al Florinei Isache din volumul **Ploi în oglinzi** (Editura *Tipoalex*, 2014) îl constituie folosirea imperfectului. Strict gramatical, imperfectul arată o acțiune trecută, neterminată, aflată în derulare. Stilistic, Tudor Vianu, observă că „Virtutea lui de a vrăji mișcarea îl indică drept timpul propriu literaturii de amintiri, adică acelora care înfățișează o succesiune de evenimente ale trecutului.” Asta se întâmplă în proză. Dar în poezie? mă întreb eu. Răspunsul îl dă acest volum unde, vizibil din prima poezie, chiar și pentru un neinițiat, imperfectul evocării proiectează un eveniment (nenumit explicit, dar subînțeles în context), într-o durată nedeterminată, instituind o perspectivă subiectivă, adică un punct de vedere al eu-lui liric asupra propriei experiențe traumatizante trăite. În felul acesta, se impune planul referențial al experienței sale ontologice, cu efect de ritualizare. Discret, imperfectul evocativ este combinat subtil cu cel descriptiv, conferindu-i descrierii câmpiei și camerei singurătății - ca fundal al evenimentelor trăite, doar sugerate - un caracter dinamic și iterativ, înscriind ființa cu șocul trăirilor ei într-un continuum temporal, dar și unul anticipativ, pentru a ambigua relația dintre real și ireal, pentru a se putea imagina, în final, experiențe ipotetice. În felul acesta, ajungem la al doilea important element care conferă specificitate textului: ambiguitatea.

Chiar din prima poezie, intitulată sugestiv „Întâlnirea”, cititorul descoperă o fericită „întâlnire” cu motivul literar central al volumului, motivul drumului, devenit metaforă. Aici este repetat de câteva ori, de fiecare dată, sintactic, devenit subiect: „Drumul era greu, alunecos”; „Drumul se închidea și se deschidea ca o carte”; „Drumul tot mai greu.” Imaginea drumului chinător este asociată stilistic cu cea a imperfectului: „era”, „doream”, „mergeam”, „nu recunoșteam”, „veneau”, „veneau”, „ziceau”, „se închidea”, „se deschidea”, „credeam”, „rămâneam”, „era”, „țineai”, „lua”, „luam”, „se vedeau”, „se ascundeau”, „așteptau”, „descopeream”, „creștea.” Folosirea imperfectului la persoana a treia, a doua sau întâi singular ori plural dezvăluie starea de incertitudine trăită de un eu liric aflat în momentul dureros al despărțirii de lume și de sine. Dacă în prima strofă, este asociat persoanei întâi, trimițând spre confesiune („Mergeam și nu recunoșteam nimic, deși mai trecusem odată pe aici”), în următoarele strofe apare un alt subiect gramatical, „lumea”: „Lumea venea cu mine” – semn al solidarității de care are nevoie. Interesant este că drumul se metamorfează într-o carte, cu alte cuvinte trimite spre o călătorie inițiată, spre o înțelegere superioară a trăirilor. Spre finalul poeziei, se întemeiază o altă lume posibilă în care realul devine halucinant: „Inima o lua înaintea trupului,/ Măinile o luau înaintea inimii”, semn că emoția trăirii e maximă. Strofele sunt contrapunctate de câte un vers liber, conferind discursului valoare gnomică și evocativă, marcând trecerea dinspre stările de neliniște și incertitudine, spre cunoaștere de sine: „Tot ce erai tu mă ținea în viață”; „Nemaiîntâlniții mă așteptau cu flori”; „Iubirea e un traseu nemarkat”; „Aceasta a fost cea mai frumoasă zi.” Există în strofa din final o propoziție – cheie a întregului volum, consider eu: „De aici începi tu.”

Ambiguitatea acestui TU lasă răspunsul în suspans, dar cititorul descoperă pe parcurs că poezia nu este decât o reflectare a unei experiențe traumatizante, al unor trăiri interioare puternice, făcând să sugereze impactul nedorit cu o experiență, ulterior

ducând la conflictul dintre sentimentul înăbușit - doar sugerat - și gândul sumbru. Ciocnirea dintre ele dă naștere unui numitor comun, paradoxal, voința de a învinge. Titlul primei poezii devine astfel foarte sugestiv: substantivul se transformă într-o metaforă-cheie a poeziei, iar acest prim poem devine metafora simbol a volumului: Întâlnirea cu moartea? Reîntâlnirea cu viața?

De aici încolo, fiecare dintre poeme notează traseul luptei, al renașterii, al izbânzii și al finalizării unui drum ce părea că nu are decât un singur sfârșit...

Ambiguitatea este elementul specific și al celei de a doua poezii, aparținând primei părți a volumului, „Tot ce e frumos e gri”, unde tronează tot imperfectul. Numai că subiectul gramatical se schimbă, trecând la persoana a treia feminin, plural: „Ele veneau în urma mea și cărau un geamantan cu fotografii”; „Ele se apropiu, traversau o stradă neluminată”; „Ele râdeau, erau aici întotdeauna prezente, întotdeauna absente ca o ploaie de luni.” Cine sunt ele? Amintirile – presupune cititorul, gustând ambiguitatea. De data aceasta, eul liric se instalează în singurătate și parcă o savurează: „Savuram un nectar de kiwi”; „Îmi plăcea singurătatea aceasta”; „Îmi spuneam că trebuie să profit de ea.”

Din această etapă a neliniștilor și a incertitudinilor, foșnind din poezie în poezie, se instalează motivul literar al singurătății, marcat doar prin simboluri. Mai întâi o cameră (de spital?): „Fereastra se deschide în gol”; „Pereții sunt o vestă de salvare.” Drumul de până acum s-a frânt undeva, căpătând alt traseu, metamorfozându-se într-unul interior, unde singura stăpână rămâne singurătatea: „De două ori pe zi mă întâlneam cu mine.” Întâlnirea dă naștere parcă unei combustii interne, vecine cu implozia: „Sângele se urca în creier, apoi se rostogolea de acolo ca o cascadă”; „Sângele se aprindea din senin și ardea”; „Flăcările se înălțau doi, trei metri sub pământ” (semn al deznădejdiei și al presimțirii sumbre?). Este momentul tuturor incertitudinilor, dar și al încercărilor fără speranță de salvare: „Pompierii aruncau nisip și flăcările rămăneau tot flăcări” („Incendiu”).

În acest moment, poeta simte nevoia unei descătușări de versul liber, iar următoarele texte devin impresionante poeme în proză, accentuând stările contradictorii: neliniște, zbatere lăuntrică imensă, dorință de viață, solidaritate umană, chiar și confruntarea cu moartea: „El sta lângă mine. Îmi arăta fiecare loc atins de cancer.” Apar și frânturi de tablou redând și atmosfera de spital, total halucinantă: „Axenia prinsese vena și o ținea strâns”; „Sângele se desfăcea ca niște străzi nenumerate.” Este o existență consumată între speranță („Edenul este un oraș de câmpie care nu ruginește niciodată”) și disperarea dinaintea „golului” („Un gol rămânea, apoi alte goluri creșteau pe tot corpul”; „Golurile se umleau cu oameni”), ori a „noptii” („Și îmi spuneau că trebuie să vină și noaptea aceea/ Când vom face dragoste lângă un șemineu,/ Întinși pe o cruce.” (p.23).

Trecerea dintr-o lume în alta este imaginată sugestiv ca fiind trecerea printr-o oglindă, pentru a ajunge la celălalt chip. Dintr-o dată, izbucnește hotărârea de a trăi: „Nu trebuie să primesc pe fereastră, mi-am zis” (p.24)

În continuare, poeta schimbă registrul: cuvintele solitare (mama, tata, bunicul, bunica) îi sunt solidare. Universul casnic și-l apropie printr-un bocet prelung, sfâșietor, înăbușit, anticipând sfârșitul, unde răsună jalea nesfârșită a mamei, a tatălui, a bunicilor: „Tata ține pe genunchi piciorul îndoit al Steluței”; „Mama se așezase pe locul mortului”; „Bunicul se întorcea de la o

comemorare, ducea o sticlă de vin sub braț”; „Bunica îl aștepta în poartă, lipită de el”; „Bunicul taie copacul și se pregătește să-l curețe. Morții din împrejurimi se adunaseră în jurul său și priveau.” Versul cel mai plin de esențe se găsește în poezia „Descoperire”, unde se face o subtilă aluzie la drumul cohortelor de morți: „Bunicul repara un acoperiș. A bătut ultimul cui și a privit în sus./ Morții din împrejurimi îl priveau uimiți./ Mai vin câțiva./ Începuse colonizarea de primăvară./ Și ei știau că în adânc de cer,/ erau singura formă de viață” (p.29). Întâlnirea cu ei se imaginează și pe cealaltă lume: „Deseori, bunicul ieșea pe străzile lumii celeilalte”; „Mama și-a tăiat părul și l-a dus la o bancă.” Dintr-odată, o rază de speranță, izvorâtă dintr-o presimțire: „Mama număra bățile pleoapelor./ Trebuie să vină cineva, a zis/ Tata zâmbea. Știa că nu încurcă semnele.” (p.34).

Spre finalul primei părți a volumului, ca semn al victoriei, imperfectul este înlocuit cu prezentul etern, în versuri predominant gnomic: „Ziua, singurătatea se accentuează”; „Piatra de pe suflet atestă deșertificarea.”; „Anotimpurile au încurcat temperaturile”; „Aritmie este atunci când dansul în doi descrie o singurătate cât toate singurătățile.” În poemul „Ca o ploaie de vară”, poeta descoperă că „Drumurile trec și printr-un geam spart”; „Era atâta frică în jocul de-a fericirea” (p.46) Drumul este acum o întindere albă ca un trup nou de bărbat și-i șoptește tandru: „Eu sunt viața, apoi s-a așezat lângă mine, și-a trecut degetele prin părul meu.” Gestul acesta de tandrețe din final spune cât o poezie întregă, marcând eliberarea din coșmar și bucuria întoarcerii la viață.

În partea a doua a volumului, intitulată „Poezia poeziei” (Din jurnalul nopților fără ploi) este abandonată tema coșmarului, înlocuită fiind cu tema dragostei. Fiecărei zile a săptămânii îi este dedicată câte o poezie, marcând izbânda, iar iubirea capătă câte o definiție diafană pentru fiecare din cele șapte zile: „Ești ploaia la cafea” (luni); „Toate malurile duc spre tine” (marți); „Aerul unuia întreține focul celuilalt” (miercuri); „Un poem mov alerga prin trup” (joi); „Tu ești ca o iederă” (vineri); „Prea adâncă dragostea aceasta ca să încăpem în ea” (sâmbătă); „Tu poți mult și eu nu vreau mai puțin” (duminică). O strofă din poezia „Speranța” aduce a Nichita: „Am rămas deoparte și de alta a gropii/ Și întinderea aceasta este tot ce putea fi mai/ frumos/ între noi.../ ca o trădare, ca un mormânt de lux în care vom rămâne cândva, într-o moarte/ și moartea aceea nu ne va despărți.” (p.60).

De aici încolo, izbânda este marcată prin construcții cu valoare gnomică, îmbrăcate în metafore scânteietoare, de o rară sensibilitate. O zi senină, după trecerea furtunii, notez eu în final:

„A trăi fără o pauză de iubire înseamnă a/ a amaneta viața/ fără niciun contract între părți.”; „Înainte de orice fericire e fericirea de a rămâne/ așteptând să te întorci la tine.”; „Măinile se citeau reciproc./ Un semn rămâne așa, ca un sărut.”; „Niciun semn nu indica intrarea în zi. Rămăsesem la capătul peronului,/ fluturând sângele.”; „Strigătul se spărgea de coaste,/ ca o liniște.”; „Când te-am sunat,/ vocea ta avea toate culorile toamnei/ Îți simțeam mirosul de cer spart.”; „Eu îmi umplu ochii cu tine./ Luminez drumul în larg al pescarilor,/ stând la țarm.”; „Mi se întâmplă să împrumut sufletul/ Celui care lovește primul cu piatra.”; „Câmpia se înalță în mijlocul orașului ca un munte...Nu mai am loc în mine fără tine.”; „O femeie se ascunde în privirea ta./ Ca după o perdea cu flori.”

...cititorul descoperă pe parcurs că poezia nu este decât o reflectare a unei experiențe traumatizante, al unor trăiri interioare puternice, făcând să sugereze impactul nedorit cu o experiență, ulterior ducând la conflictul dintre sentimentul înăbușit - doar sugerat - și gândul sumbru.

Colocviile Argeșului

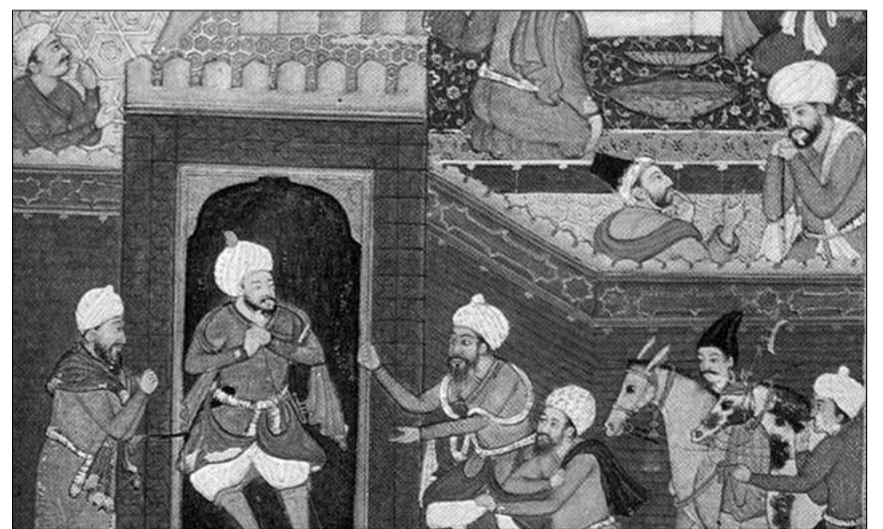
Compromis(uri)

Facem, cu voie și fără voie, conștient sau nu, compromisuri. Prezența acestora este atât de sigură în viața noastră încât este imposibilă evitarea lor absolută. Filozoful Bertrand Russell credea că *viața reală este un compromis perpetuu între ideal și posibil*, prin urmare fiecare dintre noi încearcă să găsească o cale de compromis între propriile convingeri/idealuri/credințe și ceea ce (ne) oferă realitatea, ca *nebulosă exterioară*. De multe ori suntem puși în situația de a reacționa altfel decât ne dorim, altfel decât gândim, acționăm și decidem *diferit* față de sistemul nostru de valori, față de idealuri și/sau de principiile care ne ordonează viața. Auzim vorbindu-se despre compromis în istorie, în politică, în religie, în activitățile umane, nu e străin de cultură și n-a lipsit/nu lipsește din nicio civilizație. Compromisul nu ocolește niciun teren existențial, indiferent că este vorba despre profesie, familie, dragoste, prieteni, relații și ierarhii sociale. Uneori alegem compromisul din necesitate, știind că ne va aduce ceva bun (imediat sau *la distanță*), alteori el *se impune* fără să avem puterea de a ne opune; câteodată optăm pentru el de dragul cuiva apropiat, altădată ne antrenează ca un tăvălug pe care nici măcar nu l-am anticipat. Forța lui de atracție, de însinuare și de manipulare este de cele mai multe ori imprevizibilă, surprinzătoare și, paradoxal, câteodată irezistibilă. Psihologii spun că există sentimente contradictorii care motivează compromisul, condamnabile sau nu, de la vanitate/lașitate/dorință de ascensiune/comoditate, până la frica de singurătate/ milă/ dezamăgire sau experiențe ratate din trecut. Uneori persoanele din anturajul imediat sunt cele care ne determină sau ne facilitează compromisurile. Se spune că este bine să faci un compromis atunci când el are un *sens* și nu e bine să-l faci atunci când nu are (nici) o *limită*. Poate fi vorba de un context în care fiecare parte câștigă într-un fel (*merge oare doi oameni împreună, fără să fie învoiați?* /Amos 3:3), nu costă decât puțină flexibilitate, interesul fiind comun, dar alteori se bazează pe opoziția ireconciliabilă dintre două valori sau principii de viață. Acesta dezechilibrează autoritatea morală, viciază caracterul, compromite onestitatea. Atacă verticalitatea identitară. Filozofia compromisului spune că în timp ce obții un avantaj, o să plătești, într-un fel, cu un dezavantaj. Riscant, inspirat, dăunător, bun sau *rău necesar*, compromisul se află mereu în subsidiarul existenței, ca o parte tacită, subînțeleasă. A fost catalogat și *apreciat* în multe feluri și se vorbește despre el în termeni contradictorii. Călcâiul vulnerabil al tinereții, teribilismul, poate fi un teren fertil pentru compromis, de la cel inofensiv, până la cel dramatic. Mai târziu el devine o *abilitate a maturității*, nu-i putem spune o *artă*, deși poate părea așa dacă îl atribuim diplomației, ca parte intrinsecă, pozitivă, care se oglindește în stabilitate, toleranță și înțelegere. Poate fi privit inclusiv ca o provocare sau ca o forțare a

limitelor personale, o experiență în plus sau o reevaluare a puterii de adaptare. În cazuri rare, speciale, el poate testa rezistența. Cu toate acestea, compromisul rămâne în conștiința colectivă un lucru peiorativ, sensibil, condamnabil în funcție de consecințe. Gravitatea lui și impactul pot fi devastatoare atât pentru viața personală, cât și pentru cei din jur, poate fi o *negare* a ființei. Ar fi bine dacă *înaintea* compromisului s-ar putea vedea consecințele lui, dacă s-ar putea anticipa și aprecia gradul de afectare al *apropelului*, dacă ar exista intuiția că gustul binelui și al armoniei câștigate n-ar compromite apoi liniștea conștiinței. Deși trăim într-o *vreme a compromisurilor*, se spune că reușita prin compromisuri nu se compară cu reușita fără compromisuri. În societate putem să vorbim de o adevărată artă a supraviețuirii care aproape niciodată nu este străină de compromis(uri). În cultura postmodernă, sinceritatea umană, curăția sufletească și integritatea morală au devenit greu accesibile și, uneori, adevărate acte de curaj. Trăim într-o lume în declin și în continuă adaptare la real, iar principiile, spun mulți în jurul nostru, nu țin de foame.

Înțelepții cred că e greu să rămâi curat într-o lume murdară, să învingi/să te impui

totdeauna, fără să dai niciodată satisfacție adversarului, să rămâi neatins de compromis într-o *lume a compromisului*. Un factor de echilibru este rațiunea/luciditatea continuă, astfel se poate tempera ofensiva acestora. Ele nu trebuie să ne discrediteze, să ne descalifice social și, mai ales, uman, nu trebuie să ne schimbe caracterul. Un anumit grad al compromisului poate să nu bulverseze viața personală, nici etica socială, nici psihologia morală. Granița acceptării lui este vigilența obligatorie, păstrarea demnității și salvarea integrității morale. Compromisul este insinuant, imprevizibil, molipsitor, poate ucide umanitatea din noi. *Marea înțelepciune*, scria Camil Petrescu, *este să-ți alegi prietenii care nu te vor sili la compromisuri*. Chiar dacă este de neevitat, trebuie să-l înfruntăm cu mintea deschisă, să-l cântărim, să nu-i dăm voie să ne devasteze ființa, nici sufletul individual, nici *sufletul comun*. Să-l acceptăm doar după ce ne-am asigurat că *nu era altă cale* - compromisul *va fi întotdeauna mai scump decât oricare din sugestiile pe care le compromite* (legea lui Juhani). Bucuriile, tristețile, decepțiile, reușitele, se trăiesc *împreună*, prin urmare și compromisurile trebuie să le privim cu ochiul multiplu, cu privirea eului concret, dar și cu privirea omului etern din noi. Teologic vorbind, omul este predispus mereu la compromisuri prin circulația liberă a păcatului din lume și prin atracția exercitată de el. Nu trebuie însă uitat că *Dumnezeu nu face compromisuri* și prin El mulți au găsit curajul, maturitatea și capacitatea de a spune *nu* atunci când ființa morală a luptat să reziste. Valoarea unui om se poate măsura în lucrurile la care nu vrea să renunțe, ele alcătuiesc structura lui de rezistență. Altfel, pericolul este să nu facem din *viața în sine și/sau din noi înșine* un compromis. *Frumusețea*, spune un proverb englezesc, *stă în ochiul care privește*, prin urmare viața trebuie să rămână frumoasă, chiar dacă *ar fi* cum spun scepticii un șir nesfârșit de compromisuri. Ea nu trebuie/ nu poate fi compromisă, așa cum nici Iuda nu a reușit să *compromită sărutul*.

Concursul Național de Creație a piesei de teatru într-un act "Mihail Sorbul", ediția a VIII-a, 8 - 9 noiembrie 2014

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani, în colaborare cu Primăria Săveni, organizează, în perioada 7 - 9 noiembrie 2014, cea de a VIII-a ediție a Concursului Național de Creație a Piesei de Teatru într-un act "Mihail Sorbul".

La concurs pot participa dramaturgi români contemporani, membri sau nu ai uniunilor de creație, fără limită de vârstă, cu o piesă de teatru într-un act, care să nu depășească maximum 20 pagini listate la corp 12, la 2 rânduri.

Organizatorii nu impun concurenților nici o tematică.

Lucrările dactilografiate sau listate (însoțite și de un CD cu textul piesei) vor fi trimise în 3 (trei) exemplare, semnate cu un motto, același motto fiind menționat și pe un plic închis în care vor fi incluse datele

autorului și adresa, telefon, e-mail, pe adresa Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, Str. Unirii 10, Botoșani, până la data de 5 octombrie 2014.

Un juriu format din personalități marcante ale culturii române va acorda următoarele premii :

- Premiul I - 2.500 lei
- Premiul II - 2.000 lei
- Premiul III - 1.500 lei
- Premiul special - 1.000 lei

Juriul are latitudinea de a redistribui sau diminua valoarea premiilor.

Relații la telefon 0231 - 536322, e-mail: centrul_creatiei_botosani@yahoo.com.

Fortărețe, războaie, luptători și asasini

Oricât de interesante și impresionante ar fi cele văzute, după fiecare excursie vei tânji că n-ai vizitat destul, că ți-au scăpat locuri și monumente pe care nu vei mai avea șansa de a le mai călca vreodată. Brusc, ceea ce nu ai putut să vezi pare mai ademenitor decât ceea ce ai vizitat, însă cu timpul limitat și cu programul impus nu poți face nimic. Uneori treci prin apropierea unui loc pe care ți-ai dori foarte mult să-l bați la pas, dar te „ștergi” pe lângă el, observându-l doar în fugă, trecând mai departe. Ceea ce ne lipsește ne stârnește o dorință tiranică, mai puternică decât ceea ce posedăm; ceea ce nu vedem ne face să tânjim și ne stârnește imaginația mai mult decât cele reale de sub ochii noștri. Așa mi s-a întâmplat și mie după excursia în Orientul Apropiat, când am regretat că în Siria n-am putut vizita Turnul Alb de la Safita, cetatea Margat/Marqab a ordinului ospitalierilor sau fortăreața Hașîșinilor/Asasinilor de la Masyaf, uitând că văzusem Damascul, mă încântase Apameea și vizitasem pe îndelete renumita Palmyra; că în Liban nu ne oprisem la biblicul Tyr, în schimb fusesem la Baalbek și urcasem până la rezervația cedrilor; că în Iordania sărisem peste cetatea cruciată de la Shobak, în schimb vizitasem Jerash/Gerasa, orașul antic cel mai bine conservat din Orientul Apropiat, inegalabila Petra, deșertul Wadi Rum, prin care hălăduise Lawrence al Arabiei.

Comunitatea sunnită ... este cea mai pașnică, iar eventuala violență care i s-ar putea reproșa îi privește în exclusivitate pe șiiți, de care se apără sau pe care sunt nevoiți să-i lichideze pentru a scăpa de violența lor.

Printre locurile pe care mi-aș fi dorit să le văd se află cetatea Hașîșinilor/Asasinilor de la Masyaf. În drum spre Safita, am trecut la o distanță apreciabilă de temuta fortăreață, așa că a trebuit să mă mulțumesc cu imaginea ei văzută din fuga autocarului. Ceea ce mă incita să pun piciorul în teribilul cuib al sectei šiite ismailit-nazirite era lectura romanului *Samarcand* al scriitorului libanez de limbă arabă Amin Maalouf, autorul mai multor scrieri și romane privind lumea orientală, precum *Cruciadele văzute de arabi*, *Leon Africanul* ori *Stânca lui Tanios*. Perfect cunoscător al misteriosului Orient Apropiat, el reușește să recreeze culoarea locală, atmosfera și să redea evenimente istorice îndepărtate fără a obosi cititorul cu date plicticoase, să sugereze prin alegorii de mare subtilitate misterul care învăluie oamenii și locurile. Pentru toate aceste calități și încă multe altele, romanului *Samarcand* al lui Amin Maalouf i s-a acordat în 1988 *Prix des Maisons de Presse* de la Paris. Romanul se citește pe nerăsuflăte, însă pentru asta cititorul trebuie să fie inițiat în istoria țărilor arabe de la sfârșitul secolului XI și începutul celui de al XII-lea, în cultura și blestemele intrigi politice, în filosofia și gândirea orientală.

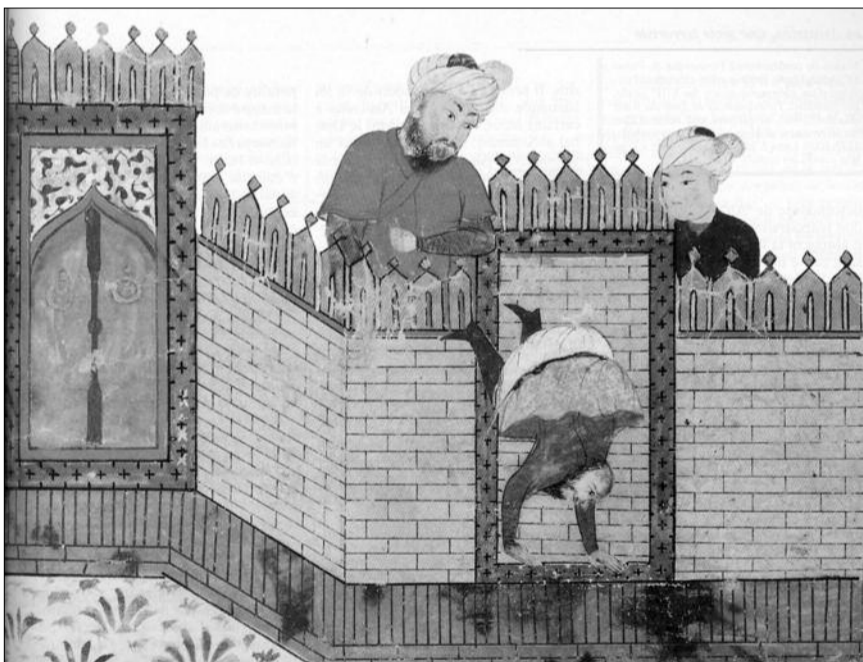
Ciudata asociere a personajelor principale este prezentată de Amin Maalouf într-o imagine condensată: „trei prieteni persani care au marcat începutul mileniului nostru: Omar Khayam care a observat lumea, Nizam el-Molk care a condus-o și Hassan Sabah care a terorizat-o”. Printr-o subtilă alegorie de tip oriental, în care cei trei se întâlnesc pe neașteptate cu o panteră pe înălțimile unui platou din Persia, Amin Maalouf surprinde în câteva rânduri caracterele și soarta celor trei. „Primul era cel mai în vârstă, cel mai bogat, cel mai puternic. El îi strigă panterei: *Sunt stăpânul acestor locuri și nu voi îngădui niciunei fiare să răvășească pământurile care îmi aparțin*. Însoțit de doi câini, îi asmute împotriva panterei pe care reușesc s-o muște, dar ea îi omoară și se năpustește asupra stăpânului lor, căruia îi sfâșie măruntaiele. *Aceasta a fost soarta lui Nizam-el Molk*. Al doilea îi spune: *Sunt un om de știință, oricine mă onorează și mă respectă, de ce atunci aș lăsa să mi se decidă soarta între câini și panteră?* A întors spatele fără a mai aștepta terminarea luptei (...) *Aceasta a fost soarta lui Omar Khayam*. Cel de-al treilea era omul credinței. S-a îndreptat spre panteră cu palmele deschise, a privit-o dominator, grăind cu convingere: *Fii binevenită pe pământurile mele. Tovarășii mei erau mai bogați decât mine, tu i-ai despuiat, erau mai mândri, tu i-ai umilit*. Fiara a ascultat, sedusă, îmblânzită. El a căpătat autoritate asupra-i, a reușit să o domesticească. De atunci nicio panteră n-a mai îndrăznit să se apropie de el și oamenii se ațineau la distanță. (...) Mai bine decât oricine, Hassan ibn Sabah a știut să domesticească ferocitatea lumii. Jur împrejurul său el a semănat spaimă.”

Trama romanului *Samarcand* este brodată în jurul unui lucru fictiv, pierderea în naufragiul *Titanicului* a unui manuscris conținând *rubayate*/catrene compuse de poetul, matematicianul, astronomul și filosoful persan Omar Khayam. Este doar un pretext pentru a-l purta pe cititor în fascinanta și sumbra lume arabă, cea a sectei ismailiene a Asasinilor, cuibărită în masivul stâncos Djabal Bahra', situat la jumătatea distanței dintre orașul Hama și țărmul Mediteranei. Personajele invocate în roman sunt reale, ele au existat. În afară de Omar Khayam, celelalte două sunt marele vizir Nizam-el Molk/Nizam as-Mulk și Hassan ibn Sabah, creatorul sinistrei secte a Asasinilor de la Alamut/Alamout din Persia, reală și ea.

între Hassan ibn Sabah și Bătrânul din Munte, se cere precizat că sediul central al sectei era în Persia, Iranul de astăzi, iar conducătorul ei de atunci era într-adevăr Hassan ibn Sabah, pe când fortăreața Hașîșinilor/Asasinilor din Siria era, conform unui termen actual, doar o sucursală a acesteia în Siria (conducătorul ei, cunoscut ca Bătrânul din Munte, era Rashid al-Din Sinan, trimis de Hassan ibn Sabah să preia frâiele sectei).

Pentru a înțelege ce caută secta Asasinilor în Siria și pentru a dezlega încâlcitele și cumplitele evenimente de acum peste 900 de ani, ca și urmările pe care le au în prezent, e nevoie să se dea timpul și mai înapoi, în 632, în anul morții Profetului. Când acesta a închis ochii, s-a pus problema succesiunii religioase, a *califului* care să-i urmeze. *Calif* asta și înseamnă, „succesor”. Primul *calif* a fost socrul lui Mahomed, Abu Bakr; cel de-al doilea s-a numit Omar, cel care a instaurat practica erei hegiriene; la moartea sa, în 644, i-a urmat Othman, tovarăș și ginere al lui Mahomed prin una din fiicele sale, căruia i se datorează forma de azi a *Coranului*. Din păcate, după 12 ani în funcția de *calif*, a fost asasinat. Cel de-al patrulea *calif* a fost pentru scurt timp ginerele preaiubit al Profetului, căsătorit cu Fatima. În același timp cu el, a ridicat pretenții ca *succesor* Moawia, rudă cu Othman, cel care tocmai fusese ucis. Ali, desemnat drept *succesor*, zice-se, chiar de Profet, nu a cedat și între cei doi a izbucnit un război de uzură, cu șanse schimbătoare. În cele din urmă, Ali a fost asasinat în Irak, la Kufa, în 661. Moartea sa și schisma care a urmat au rupt unitatea lumii musulmane care s-a împărțit între *sunniți*, care respectau *șaria*, legea islamică, și *șiiți*, care erau adepții partidei lui Ali/*Ali șiiat*, de la care au primit și numele. Încercând să repună în drepturi *califatul* ereditar, cei doi fii ai lui Ali, Hassan și Hussein, nepoți ai Profetului, au reluat luptele, însă în 680, la scurt interval unul de celălalt, ambii au fost asasinați la Kerbala. Ruptura dintre *sunniți* și *șiiți* a fost definitivă, ura, perpetuă și conflictele din ce în ce mai sângeroase. Kufa, Najaf, locul în care a fost înmormântat Ali, și Kerbala, unde au fost asasinați Hassan și Hussein, au devenit locuri sacre pentru *șiiți*.

Conform obiceiului omenesc de a se împărți de îndată ce sunt uniți, *șiiții* s-au divizat în două grupuri mari, care la rândul lor aveau să se disperseze în alte grupulețe și secte. Cele două comunități šiite sunt: *șiiții duodecimani* și *șiiții septimani*. *Duodecimani* cred în existența a doisprezece imami, dintre care ultimul (imamul ascuns), ocultat în 874, la o vârstă fragedă, ar continua să trăiască pe pământ reîncarnat în imami vorbitori, el fiind mut. *Septimani* cred în existența a doar șapte imami, ei se mai numesc și *ismailieni*, nume pe care l-au luat după ultimul imam, Ismail. Ambele secte šiite sunt violente, însă ismailienii sunt de departe cei mai înverșunați. Din rândul *șiiților* ismailieni s-au desprins druzii, qarmații, nizarizii și hașîșinii/asasini, cei mai agresivi și cei mai temuți dintre toți. Populație majoritară în Irak și Irak, *șiiții* nu reprezintă totuși în cadrul lumii musulmane decât o minoritate, însă faptele lor se răsfrâng asupra întregului Islam. Comunitatea sunnită, eterogenă prin componență - în rândul ei au intrat și nonarabi -, este cea mai pașnică, iar eventuala violență care i s-ar putea reproșa îi privește în exclusivitate pe *șiiți*, de care se apără sau pe care sunt nevoiți să-i lichideze pentru a scăpa de violența lor. În schimb, *șiiții*, în exclusivitate arabi, au recurs adesea la acte cruzime contra *sunniților* în Irak, Iran și în Siria, unde au luptat simultan și contra

cruciaților. În era post-Sadam Hussein, la Bagdad și Najaf, ismailienii au comis o serie de atentate contra sunniților punând bombe în piețe ori moschei, torturând și ucigând fără milă. (Am mai pomenit de acea sinistră întâmplare când, pentru a împiedica să voteze, un grup de șiiți a tăiat degetele unei întregi familii sunnite.) Violențele din Egipt din ultimii ani au aceeași cauză.

O mică grupare ismailiană s-a așezat în Siria în 1141, la Masyaf. Prezența lor în Siria, majoritar sunnită, se explica prin dorința hașișinilor de a face prozelitism, dar și pentru terorizarea a regiunii înconjurătoare și chiar mai departe. Secta Hașișinilor/Asasinilor, căci despre ea este vorba, era controlată de Hassan ibn Sabah, de la Alamut, din Persia. Irakian de origine, Rashid al-Din Sinan, cel care urma să devină cel mai fanatic asasin, cunoscut ca Bătrânul din Munte, s-a format la Alamut. Era un bun cunoscător al filosofiei grecești, al matematicilor și astronomiei, dar mai ales era un teolog ascetic, rigid și necruțător în deciziile sale, radical și sângeros. Din necunoaștere și neglijență informare, adesea se întâmplă ca Rashid al-Din Sinan să fie confundat cu Hassan ibn Sabah, iar fortăreața Asasinilor de la Masyaf din Siria, cu cetatea Alamut din Persia, astăzi Iran. Educat și instruit religios la Alamut, în cele din urmă, Rashid al-Din Sinan a fost trimis de Hassan ibn Sabah în Siria, unde a așteptat moartea șefului șiiit de acolo. În 1162, l-a înlocuit pe acesta începând o adevărată revoluție religioasă: a abolit *șaria*, a renunțat la postul sfânt al *ramadanului*, dând un banchet chiar în perioada respectivă, a îngăduit consumarea cărnii de porc de către fideli săi, a declarat că i-au fost transmise secretele ascunse chiar de Allah și s-a autoproclamat reprezentantul lui Dumnezeu pe pământ. A pretins ca fideli să i se supună fără crâcnire, oricare i-ar fi fost dorința, dar pentru a obține această supunere necondiționat-absurdă le-a spălat mințile intoxicându-i sistematic cu hașiș, de unde și numele sectei Hașișinilor (în franceză, termenul a derivat în *asasin*). Abolirea Legii/șaria, de neconcepțut de către musulmani, precum și celelalte măsuri luate au generat comportamentul desfrânat și plin de excese al hașișinilor/asasinilor. În ce măsură își domina Bătrânul din Munte supușii se poate vedea din faptul că în fața unui oaspete străin - unii susțin că ar fi fost Saladin, alții că lucrurile s-au petrecut în fața viitoarei victime a Asasinilor, Conrad de Monferat -, i-a ordonat unuia dintre fideli să se arunce de pe zidul fortăreței în prăpastie, lucru pe care acela l-a executat fără ezitare, murind zdrobit de stânci. Fortăreața de la Masyaf a fost înălțată chiar prin voia Bătrânului din Munte de îndată după instalarea sa în fruntea comunității ismailite siriene. După isprăvile din Siria a sectei Asasinilor, se spune că însuși Hassan ibn Sabah era înspăimântat de cruzimea lui Rashid al-Din Sinan, dar mai cu seamă îl îngrozea gândul la autonomia sectei și la puterile excesive asumate de trimisul său în Siria. Se temea pentru propria viață.

Scopul primordial al Asasinilor era uciderea prin atentate a căpeteniilor *sumnite*, a celor de la Alep, a guvernatorilor Apameei, Hamei și Homsului care i se opuneau. Din ordinul Bătrânului din Munte a fost asasinat și marele vizir Nizam el-Molk, despre care vorbește în *Samarcand* Amin Maalouf. Concomitent, asasinii s-au întors împotriva căpeteniilor cruciate, ucigându-i pe Raymond al II-lea de Tripoli și pe Conrad Monferat, regele Ierusalimului, înjunghiat în seara premergătoare încoronării. Adversarul cel mai temut al asasinilor, sultanul Saladin, se afla în fruntea listei celor care trebuiau asasinați, însă din toate cele trei atentate a scăpat cu viață și doar cu câteva zgârieturi. La rândul său, Saladin a încercat să cucerească cetatea Asasinilor, însă fără sorti de izbândă. Până la urmă, cei doi au încheiat un pact și

Cetatea Hașișinilor de la Masyaf

s-au asociat în lupta comună împotriva francilor. Două lucruri îi făceau temuți pe Asasini, faptul că nu le era frică de moarte - credința lor era că dacă vor cădea în luptă vor intra direct în Paradis - și anonimatul în care se cufundau prin deghizare. A ucide era pentru ei un act ritual individual.

Când Papa Urban al II-lea a instigat lumea creștină occidentală la cruciadă împotriva necredincioșilor musulmani, fără să aibă habar în ce viespar băga bățul și cu ce consecințe, i-a făcut Europei cel mai mare rău. Nu numai că cruciadele au fost un imens eșec, însă urmările nesăbuitei hotărâri papale au efecte până în ziua de azi. Fără cruciade, lumea islamică s-ar fi rezumat la conflictul intern. Parafrazându-l pe Marin Preda, care în *Cel mai iubit dintre pământeni* îi blestema pe nemți/naziști pentru că, zicea el, i-au scos în lume pe ruși, se poate spune despre cruciade că i-au scos în lume pe fanaticii șiiți ismailieni. Permanentul amestec politic extern în treburile statelor arabe a acutizat starea conflictuală Occident-Orient. Deosebirea de ordin religios invocată de jihadiști nu-i decât un pretext, adevărata cauză fiind perpetua implicare occidentală, cu urmări dezastruoase pe toate planurile vieții, din Orientul Apropiat și Mijlociu. S-a întrebă cineva cum de până acum, cu excepția Rusiei, în niciuna din țările est-europene n-au existat atentate ucigașe și de ce, în ultima vreme, ele s-au tot înmulțit în Occident?... De ce în Irak, Iran și Siria jihadul/Războiul Sfânt este purtat de șiiți și contra sunniților, și contra occidentalilor?... La ora actuală, jihadul șiiit este dus pe două fronturi: în arealul arab, unde a luat forma aberant fanatizată și perimată a unui califat / Stat islamic și contra țărilor vest-europene, inclusiv SUA, considerate inamice ale Islamului.

Modelul după care se conduc până în zilele noastre jihadiștii islamici șiiți este cel al Asasinilor - atacul individual. Teoriștii care au atacat la 11 septembrie 2001 turnurile gemene, care au organizat atentatul din metroul londonez sau pe cel de la Madrid, care au pus bomba în trenul rapid din stația de metrou pariziană de la Boulevard Saint-Michel ori cea din timpul maratonului de la Boston, SUA, au avut o schemă trasă la indigo după atentatul Asasinilor - atacul individual. Efectul asasinării unei personalități, unui conducător era dezastruos în Evul Mediu, căci răvășea ordinea, dar cum astăzi se ajunge mult prea greu în apropierea acestora, șiiții ismailieni, căci ei sunt capul relelor din lumea islamică, au recurs la execuțiile ritualice mediatizate ale ostaticilor pe care îi decapitează în direct, în fața camerelor de televiziune. Astfel obțin un efect global devastator. Frica de atentate paralizază viața

publică. După atentatul din stația RER de la Boul'Miche', timp de o lună, toate coșurile de gunoi din Paris au fost sigilate, s-a instituit un control extrem de sever la intrarea în instituțiile publice, librăriile muzeelor au fost închise, alarma de atac cu bombă în metrou țintuia locului trenurile, oamenii se priveau suspicioși unii pe alții, dar mai cu seamă pe cei care purtau bagaje. Într-un cuvânt, spaima a paralizat în mare parte ritmul palpitant estival al vieții cotidiene pariziene.

Marea victorie a șiiților ismailieni a fost formarea Califatului Fatimid dintre 909 și 1171 (numele îi vine de la Fatima, fiica Profetului, ai cărei urmași au creat dinastia cu acest nume) în Nordul Africii, Egipt și Siria. Cairo, capitala lui întemeiată chiar de aceștia a dat cea mai mare strălucire domniei dinastiei șiiite. Criza provocată de succesiunea la funcția de calif de la sfârșitul secolului XI i-a împărțit pe ismailienii șiiți din nou în două, unii care îl susțineau pe fiul mai mic al califului decedat, alții care țineau partea fiului mai mare, Nizar. După arestarea și execuția lui Nizar, de teama represaliilor, adepții acestuia în frunte cu Hassan ibn Sabah s-au refugiat în Persia, la Alamut. Parte integrantă a sectei care l-a susținut pe Nizar, Asasinii mai sunt cunoscuți și sub numele de *nizariți*. Din rândul urmașilor nizariți din lumea contemporană, se distinge prințul Karim Aga Khan al IV-lea, unul dintre cei mai bogați și enigmatici arabi, care fascinează prin personalitatea și viața sa ascunsă de ochii lumii.

În 1193, după mai bine de treizeci de ani, cât i-a condus pe Asasini, Bătrânul din Munte a închis ochii. Invazia mongolă din 1256 a distrus cetatea de la Alamut și a lichidat comunitatea ismailiană cuibărită acolo. Căpetenia lor, Hassan ibn Sabah, murise în 1124, iar dintre imamii care i-au succedat niciunul nu s-a mai ridicat la autoritatea lui. După moartea lui Rashid al-Din Sinan, secta Asasinilor a intrat în declin, atentatele s-au rărit, iar în 1270, cu toată masivitatea zidurilor de apărare, cetatea a cedat sub atacul luptătorilor mameluci, conduși de sultanul Baibars. Singurele lucruri care au rămas au fost sinistrul renume și faima întunecată a Asasinilor, urmat astăzi ca model de jihadiștii șiiți ismailieni ce visează la refacerea *califatului islamic* pe întreg teritoriul arab, și, de se poate, dincolo de fruntariile Orientului Apropiat.

Această parte a lumii este un teren minat, misterios și greu de înțeles fără a-i cunoaște istoria. Nimic nu se dezvăluie călătorului dacă acesta nu face un efort personal de informare. Fără trecut, prezentul lumii arabe nu poate fi descifrat, el apare labirintic, haotic și confuz.

La ora actuală, jihadul șiiit este dus pe două fronturi: în arealul arab, unde a luat forma aberant fanatizată și perimată a unui califat/Stat islamic și contra țărilor vest-europene, inclusiv SUA, considerate inamice ale Islamului.

ENIGMATICUL BULGAKOV SAU SCRITORUL, ACTORII ȘI TEATRUL

Am constatat, cu mare bucurie, că mai există încă în lumea noastră tehnologizată un dor de sacru, o sete de frumos. Reîntoarcerea omului la aceste principii îi redă vieții dimensiunea ei inițială.

Probabil nu m-ați crede dacă v-aș spune că în micul nostru Paris sălile de teatru sunt arhipline, că acum în anul 2014 multe spectacole se joacă totuși cu casa închisă. Nu m-ați crede cu siguranță, dacă v-aș spune că o stagiune întregă nu am reușit să obțin un bilet la *Sinucigașul* și că doar o întâmplare fericită a făcut să pot obține unul la *Casa Zoikăi* (doar pentru că cineva înaintea mea, ceruse, din greșeală, două bilete în plus). Da, despre *Casa Zoikăi* vreau să vă vorbesc acum, când sentimentele s-au sedimentat puțin, intrând în matcă.

Un regizor și o distribuție de excepție pentru un autor pe măsură. Văzusem de curând în aceeași regie, a regretatului Alexandru Tocilescu, piesa *Poker* de Adrian Lustig. Tulburătoare și ancorată în real. În *Casa Zoikăi* însă realitatea se desprinde din mâinile noastre. Jocul scenic se trăiește cu fiecare respirație. Știm că Mihail Bulgakov este un autor care trăiește simbolul metaforic ermetizat, transformându-l în fantastic. *Magul negru* din *Maestrul și Margareta*, confirmă acest lucru. La polul opus se află această *Casă a Zoikăi*, care se scutură de metaforă, păstrând totuși un timp, starea de ambiguitate a lucrurilor, a sistemelor, a oamenilor.

Nu voi rezuma această piesă, nici nu voi face o prezentare a subiectului său. Ar fi păcat să vă suprim șansa de a retrăi o etapă de viață, de a vă aminti ceea ce a fost cândva, de a defini singuri binele și răul. Am însă două indicii: romanul *Toamna patriarhului* (1975) al regretatului nostru contemporan Gabriel García Márquez și piesa *Patriotica română* (1956) de Mircea Ștefănescu se înscriu în același decor.

Pentru a nu lăsa totuși o tăcere sumbră peste cuvinte, am să vă spun că rolul Zoikăi (Zoia Denisovna Peț, stăpâna apartamentului și a atelierului) este interpretat de Virginia Mirea, rolul vărului ei, Alexandr Tarasovici Ametistov, de George Mihăiță (directorul Teatrului de comedie din București), rolul contelui Pavel Feodorovici Obolianinov de Gelu Nițu, rolul cameristei Maniușka de Mihaela Teleoacă, rolul directorului comercial Boris Semionovici Gus-Remontnii de Valentin Teodosiu (inegalabilul Gheorghe din *Ion* al lui Liviu Rebreanu sau *Răspopitul* din *Păcală se întoarce*) iar rolul președintelui comitetului de bloc Anisim Zotikovici Portupeia este interpretat de Gheorghe Dănilă. Vă era dor de aceste nume mari ale teatrului românesc? Alături de domniile lor, *Casa Zoikăi* se umple de actori tineri,

frumoși, talentați: Emilia Popescu (Alla Vadimovna), Dragoș Huluba (Heruvim, Chinez), Adrian Ciobanu (Gandzalin, Chinez), Eugen Racoți (Poetul), Petre Dinuliu (Robber), Marius Drogeanu

(Vanecika), Candid Stoica (Tovarășul Petruhin), Simona Stoicescu / Smaranda Caragea (Maria Nikiforovna, Prima doamnă iresponsabilă), Teodora Stanciu (A doua doamnă iresponsabilă), Mihaela Măcelaru (A treia doamnă iresponsabilă), Andreea Samson / Roxana Grecu (Lizanka, Croitoreasa), George Grigore (Corp de mort), Roxana Ciuhulescu (Madam Ivanova), Marius Bugi, Andreea Dardaia, Elena Dumitrescu, Cezar Grumăzescu, Adina Hotinceanu, Cristina Ion, Alina Popa, Mihai Savu, Betina Schicht, Andra Ștefan (Spiritele).

Vă invit să vedeți această piesă, să simțiți poezia de dincolo de scenă, să vibrați la durerea ei mută, să vă bucurați de libertatea cuvântului, să admirați marii noștri actori într-o piesă clasică cu substrat mereu actual. *Casa Zoikăi* e un spațiu simbolic, între lacrimă dorință și vis. Fiecare om care se va putea regăsi aici, va înțelege binecuvântarea aripilor, va prețui măreția zborului, la propriu și la figurat.

AMALIA ELENA CONSTANTINESCU

În spațiul reflexivității

Dacă în volumele anterioare de poeme Monica Larisa Manafu avea predispoziția de a surprinde ipostazele frapante ale realității imediate, o dată cu noua sa culegere lirică intitulată „Strigăt în Calea Lactee” se produce o decantare a universului imagistic și o evidentă înclinare spre un spațiu al meditației. În consecință, aria reflexivității s-a extins, rezultând o mai pregnantă notă de abstractizare, o predilecție pentru interogarea marilor teme existențiale.

Astfel, ideea sâmburelui cosmic, a întunericului original care ne înconjoară, naște în ființa fragilă un imens flux al uimirii, sentimentul unicității ancestrale – viziune ce se conturează în poemul „Există un sâmbure unic, imens”: „Există un sâmbure unic, imens./ Din care ar putea țâșni toate, deodată, / Dar întunericul precum un tren ultrarapid/ M-ajunge din urmă, mă-ntrece./ Eu nefiind decât o Mirare/ Care se destramă în puzderie de mirări./ De jur împrejurul lui./ Deși el nu lasă nici cel puțin să se bănuie/ Ce-ar putea ascunde-n interior./ Din moment ce, închis între/ Lemnoasele-i cochilii./ Devine și mai dens./ Și n-am să pot spune niciodată./ Nimănuui./ Că am certitudinea conform căreia/ Cineva ar fi trecut pe aici./ Ar fi pierdut acel sâmbure/ Sau pur și simplu l-ar fi aruncat./ Intenționat, printre dinți./ După ce ar fi devorat Fructul oprit”. („Există un sâmbure unic, imens.”)

După cum se vede, poemul prezintă într-o manieră familiară, care îmbină sobrietatea conceptuală cu stilul coloidal, o cosmogonie în surprinzătoarea interferență a infinității cu percepția senzorială a materiei finite ce aspiră la datul său inițial. Este intuiția punctului ce se înscrie în indeterminare, ori a clipei încrustate în durată, având ca efect în universul interior, afectiv, sensibil, gustul și conștiința unei perpetue neîmpliniri: „Dintre toate Posibilitățile nu pot decât să traversez./ Râul revărsat, având sub braț un Capăt de pod,/ De s-ar spune că duc Dincolo Veșnicia./ Care n-a venit, n-a plecat și-i amăruie”. („În cele din urmă adorm și visez”)

Introspecția, în acest peisaj eterat până în cele mai palpabile articulații ale ființei foarte mărginite, este, categoric, o întoarcere, toate căutările și întrebările, ca și încercarea de a privi mai departe, duc înapoi, spre înțelegeri ce nu se lasă ușor descifrate: „Înapoi în ieri până îți șlefuești/ O umbră, mersul biped./ Până nu-ți găsești un prezent/ În care să prinzi rădăcina!/ Înapoi într-o altă neorânduire/ Să scapi de fărâmișarea prezentă./ Care te macină precum un fior/ Din gerul de la Polul Nord!/ Înapoi, înapoi, înapoi./ Până vei găsi firul subțire al drumului tău/ Între a nu fi și-a fi e o poveste de spus/ Doar zorii par alții, ziua-i aceeași oricum!” („Înapoi, înapoi, înapoi”)

Urmând „firul subțire al drumului tău” pe <istmul> care leagă realitatea de cele-nchipuite, traseul existențial conduce spre o iluminare a necunoscutului primordial, de a cărui <vedere> se leagă, însă, conștiința ireparabilei pierderi de sine în neantul trecerii: „Căci n-o să-mi mai văd nici măcar/ Gândurile cum./ Lovindu-se de câte-o oglindă./ Cad în mici grohotișuri./ Pe resturile zilei

trecute./ O să-mi pierd până și golful/ În care mai ancorează iluzii./ Nebănuitele zboruri, nocturne./ Ori înfrigurarea așteptărilor/ De-a decola în zori./ Când dinspre larg mult prea îndârjite/ Aluviunile, straturi peste straturi./ Vor face invizibile chiar/ Uitatele veacuri.” („Uitatele veacuri”)

Un alt accent al reflecției este constatarea imensei risipe a materiei universale în raport cu infinitatea și fragmentarismul vieții („Atâta risipă a materiei în jur/ Și doar o zbatere larvară căreia/ Trebuie să mă supun”). Disiparea întregului inițial a generat o lume cel puțin bizară, fără consistență rațională, asemenea unui conglomerat de forme și manifestări ilogice, paradoxale: cerul s-a dizolvat în „ape toxice”, copacul are frunze metalice, stâncile sure devin gânditoare, ploile sunt acide, prezentul e plin de „coagulări fantomatice” etc. Doar un „pieton al Întâmplării” aspiră ca strigătul lui să dea ocol Căii Lactee cu „stele mișcătoare-n grohotiș”, spre a-i aduce de-acolo „într-o cochilie de scoică/ Secunda încă netrecută”. Încrederea străbaterii acestui spațiu este mult prea firavă, mult prea anemică, asemenea imaginii tremurate a unui „mugur alb” abia întrezărit în furtuna elementelor astrale.

Poemele din acest volum nu numai că au o încărcătură emoțională maximă, dar chiar definesc o anumită sensibilitate poetică pentru care universul imaginar pare mai plin de substanță decât cel real. Astfel, Disperarea „și-a dat foc într-o piață publică”, Întotdeauna are culoarea albă, iar Nicăieri este albastru, Amintirea este „pâinea gândului”, iar „Hazardul e parte din resturile pe care/ Le retrăim”... Neantul, Absența, Nimicul, Speranța, Credința, Nevăzutul, Închipuirea, Necunoscutul, Veșnicia, Pustiul, se încarcă de materialitate, pe când deven deja știute se dematerializează devenind părțile unui desen ce poate fi șters și refăcut: „Ai nevoie întâi de un burete imens/ Cu care să ștergi Cerul și Pământul/ Și numai după aceea să-ncepi/ Cu mici desene pe nisip sau pe nori.” („Stropi de liniște cristalizează nevăzuți”)

În această viziune toate vin de undeva, din increat, prin pătrunderea gândului și a reveriei, în dorința găsirii unor răspunsuri la monologul interior ce răzbate în versuri. Identitatea însăși pare a fi incertă, iluzorie, imprecisă asemenea senzațiilor care ne încearcă uneori („Numele-mi acoperă o parte din identitate./ Cealaltă e o claviatură a Necunoscutelor”).

Din acest amplu registru de sonori ce tind „a rotunji stări/ Prin cuvinte” într-o stranietate imagistică și ideatică, se decupează, totuși, zona de luminozitate a unor dimineți de reîntoarcere în sine, într-un „portativ muzical de lungi așteptări”, sugerând revenirea în spațiul certitudinii și al inflexiunilor calme: „Dimineți ca niște urzeli de cărări/ Ai unor posibili pași./ Ai unei închipuiri./ În timp ce eu sunt bântuită/ De-o necruțătoare sete de-implinire./ De foame de spațiu./ De-o furtună electromagnetică./ Teleghidată./ De certitudinea de-a mă ști/ Undeva, acasă.” („Dimineți”). „Strigăt în Calea Lactee” este proiecția lirică a mesajului revenirii la ordinea simplă, liniștitoare și familiară, de care ființa umană are nevoie.

FLOREA MIU

Știm că Mihail Bulgakov este un autor care trăiește simbolul metaforic ermetizat, transformându-l în fantastic. Magul negru din Maestrul și Margareta, confirmă acest lucru. La polul opus se află această Casă a Zoikăi, care se scutură de metaforă, păstrând totuși un timp, starea de ambiguitate a lucrurilor, a sistemelor, a oamenilor.

Foto :
Pascal Pamfil
Iulian Drăghici

Știri de la Centrul Cultural Pitești

■ „Între Isarlâk și Bestiar” s-a numit expoziția de pictură, realizată de Cristina Aurelia Ionescu Berechet și organizată la Complexul Expozițional „Casa Cărții”, de Centrul Cultural Pitești și Asociația „Arhitect D. Ionescu Berechet”. Originară din Costești, autoarea a absolvit Liceul de Artă „Dinu Lipatti” din Pitești, Secția Grafică și Facultatea de Teologie Ortodoxă, Secția Conservare – Restaurare, din cadrul Universității București. Este ilustrator de carte pentru copii, fotograf, și artist plastic liber-profesionist. Și-a prezentat lucrările în cadrul unor expoziții individuale și colective în București, Câmpulung, Pitești, Curtea de Argeș și în Bulgaria. Cristina Aurelia Ionescu Berechet pictează din fragedă copilărie și și-a propus să se remarce în țară, dar și peste hotare, cu lucrări pe teme atipice. Expoziția vernisată la Casa Cărții este un argument în acest sens. La eveniment i-au fost alături poetele Lucreția Picui, Denisa Popescu, artistul plastic Marius Ivanovici, familia, prietenii, elevi și cadre didactice de la Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” și Liceul Tehnologic „ASTRA”.

■ Centrul Cultural Pitești, prin Clubul de Istorie „Armand Călinescu” a organizat lansarea noului număr al Revistei - document „Restituiri”, publicație trimestrială, editată de instituția de cultură. Istoricii Marius Chiva, Marian Toma, Aurelian Roman, judecătorul Marius Andreescu de la Curtea de Apel Pitești și consilierul județean Marius Postelnicescu, toți membri ai colectivului redacțional, au vorbit despre rolul revistei „Restituiri” în spațiul editorial local și național și au prezentat puncte de vedere, pe marginea articolelor pe care le semnează, în numărul pe luna septembrie. Evenimentul editorial a stat sub semn aniversar, întrucât în 2014, revista Restituiri împlinește un deceniu de la prima apariție editorială, iar Clubul de Istorie „Armand Călinescu”, în cadrul căruia au fost puse bazele revistei, sărbătorește 14 ani de la înființare.

Totodată, a avut loc și un simpozion cu tema „Armand Călinescu - Putere, autoritate și sacrificiu, prilejuit de împlinirea a 75 de ani de la moartea demnitarului român.

■ Eveniment inedit la Centrul Cultural Pitești. Instituția de cultură a pus bazele unei noi mișcări culturale, sub genericul „Armonii Carpatine”. Manifestarea, care se va desfășura lunar, este susținută de Liga Scriitorilor din România și de Expresie Română de Pretutindeni, Filiala Argeș, și de Grupul Vocal „Armonia”, din cadrul

Centrului Cultural Pitești. Sub îndrumarea scriitorului Nicolae Cosmescu, redactorul-șef al Revistei Carpatice și a col.(r) Nicolae Perniu, coordonatorul Grupului Vocal „Armonia”, membrii celor două entități culturale au prezentat un program artistic, de impact la publicul larg. În cadrul Cenei „Armonii Carpatine”, artiștii de la Grupul Vocal „Armonia” au interpretat melodii de suflet, iar poetul Adrian Mitroi, scriitorii Ion Dincă și Nic Petrescu, membri ai ligii, și-au prezentat creații mai vechi și mai noi. Totodată, a avut loc și lansarea noului număr al revistei „Carpatice”, publicație trimestrială a Ligii Scriitorilor din România și de Expresie Română de Pretutindeni, Filiala Argeș, care apare sub egida Centrului Cultural Pitești.

■ Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice a fost sărbătorită la Pitești, printr-un spectacol, desfășurat la Teatrul „Alexandru Davila”. Manifestarea, organizată de Consiliul Județean Argeș și de Primăria Municipiului Pitești, a fost susținută de artiști de la Secția Estradă a Teatrului Davila, Valentin Grigorescu și Grupul Vocal „Zavaiodoc”, din cadrul Centrului Cultural Pitești, Orchestra „Doina Argeșului”, Ansamblul „Dorul” și soliști de muzică populară, din cadrul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș. În timpul spectacolului, animat de maestrul coregraf Dorin Oancea, doamnele din public au primit flori, din partea organizatorilor.

Președintele Consiliului Județean Argeș, Florin Tecău, primarul Municipiului Pitești, Tudor Pendiuc și directorul Teatrului „Alexandru Davila”, Sevastian Tudor le-au transmis mesaje de suflet pensionarilor, de ziua lor.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Complexul Expozițional „Casa Cărții”, în zilele de 4 și 5 octombrie, mișcarea culturală „Poarta Către Tine”, a treia ediție. Evenimentul, desfășurat sub deviza „O Mână Întinsă Artei” și coordonat de promotorul cultural Sabina Laiber, a reunit artiști consacrați și amatori din județul Argeș și din București. Manifestarea a cuprins o expoziție de pictură, grafică, sculptură, creație vestimentară, recitaluri de muzică populară, folk, beat box, precum și o spectaculoasă demonstrație de arte marțiale. La „Poarta Către Tine” au participat Anca Sigartău, Manuela Cara, Antonio Vigu, Mari și Vlad Bratu, Laurențiu Popa, Radu Ștefan Tatan,

Florin Ciocârlie, Luca Manole, Vlad Bilous, Silviu Manda, Corina Cialicu, Lidia Nica, Andreea Tucan, Cosmina Elena Georgescu, Mădălina Vasile, Olivia Amza, Eugen Amza, Doina Gabriela Panaete, cărora li s-au adăugat și alți iubitori de cultură.

■ Centrul Cultural Pitești, prin Clubul de Istorie „Armand Călinescu” a organizat o nouă ediție a dezbaterilor publice lunare, sub genericul „Lumea Azi”. Tema reuniunii a fost „Isis - Statul Islamic- Teroare și Terorism”, la care și-au exprimat opiniile, istorici și pasionați de istorie. Despre noul focar de conflict din Orientul Mijlociu au vorbit istoricii Marius Chiva, Marian Toma, Aurelian Roman și col.(r) Ion Stan.

■ Centrul Cultural Pitești și Fundația literară „Liviu Rebreanu” au organizat prezentarea colecției de basme și povestiri SF „Cătălin”, de scriitoarea Valentina Nichifor. Născută în județul Orhei, din Republica Moldova, și stabilită în municipiul Câmpulung, autoarea se definește ca fiind un cocktail din 4 seminții: rusă, română, poloneză și franceză. Este de profesie contabilă, dar chemarea către cultură a impulsionat-o să urmeze cursurile de pictură ale Școlii Populare de Arte din Pitești, la clasa artistului plastic Gheorghe Vrăneanțu, precum și cursurile de Design, din cadrul aceleiași instituții. Se declară o persoană care are capacități extrasenzoriale și spune că a primit diploma de „Specialist în Radiestezie”, de la Societatea Română de Radiestezie. Are și pasiunea scrisului, publicând până acum 10 cărți de povestiri și proză cu caracter ezoteric, și volume de poezie. Are în pregătire cartea cu caracter ezoteric „Soarele ascuns”, lucrarea „Din psihologia animală” și romanul cu caracter autobiografic „Ivana”. Despre creația literară a Valentinei Nichifor au vorbit președintele Fundației literare „Liviu Rebreanu”, poeta Allora Albușescu Șerp și jurnalista Dorina Mihai.

■ Atmosferă de sărbătoare câmpenească în centrul Piteștiului. Primăria Municipiului Pitești și Consiliul Local organizează în perioada 10 - 19 octombrie, în Piața Vasile Milea, târgul „Toamna Piteșteană”. Tradiționala manifestare cuprinde o expoziție cu vânzare de produse agro-alimentare, legume, fructe, must, terase cu mici, pastramă și alte derivate din carne, dar și spectacole de muzică, pentru toate gusturile. Târgul „Toamna Piteșteană” a fost inaugurat de oficialitățile județene și locale, care au vizitat expoziția și au cumpărat câte ceva din

Între Isarlâk și Bestiar

Poarta Către Tine

Toamna Piteșteană

abundența de bunătăți specifice sezonului.

■ Târgul „Toamna Piteșteană” le-a umplut vizitatorilor atât gospodăria cu bunătăți de sezon, dar și cămășile sufletului, cu spectacole de muzică, pentru toate gusturile. Pe scena din Piața Vasile Milea, Primăria Municipiului Pitești, prin Centrul Cultural Pitești le-a oferit amatorilor de voie bună, recitaluri de muzică tânără, susținute de Tiberiu Hărăguș, Grupul Folk „P620”, Alexandra Leu, surorile Georgiana și Ștefania Costache, Laurențiu Popa, Trupa de rock „Lime” și Trupa de rock „Symbolic”. Manifestările culturale au cuprins și spectacole de folclor, susținute de Valentin Grigorescu, Grupul Vocal „Zavaiodoc” și Taraful „Zavaiodoc”, Victor Buștean, Ansamblul de Copii „Zavaiodoc”, Violeta Dincă, Daniela Cernea, Iulian Ghiță, Rodica Oprican, Veronica Dinu, Mitică Tavă, Florin Ciocârlie, Marian Tudor, Alin Matei, Grupul Vocal „Armonia”, Ansamblul Folcloric „Doruri Argeșene”.

Atmosfera de sărbătoare a cuprins numeroși spectatori, care au încins dansuri, pe melodiile interpretate de artiștii argeșeni.

CARMEN ELENA SALUB

O revistă are, în mod logic, un program estetic propriu. În schimb tendința scriitorilor actuali – incitați de tehnica ultramodernă – este să trimită același text la cât mai multe publicații. Ceea ce nivelează peisajul revuistic până la omogenizarea totală. De aceea, îi anunțăm pe colaboratorii noștri că Argeș nu publică decât texte originale, care nu au apărut inițial în volume, reviste etc., iar textele nu le primește decât în format electronic, cu diacritice.

Număr ilustrat cu artă persană.

actualitate

Revista ARGES poate fi procurată și prin comandă directă la sediul, cu plata ramburs, cheltuielile de expediție fiind suportate de către expeditor.

IMPORTANT! Vă puteți abona pentru anul 2013, costul abonamentului fiind de 22 lei/an. Plata se face prin mandat postal pe numele CRISTINA LINTESCU, Centrul Cultural Pitești, Casa Cărții, Pitești, O.P. 1, cod 110013. Tel.: 0248/219976, 216348, fax: 210068.

e-mail: revista_arges@yahoo.com.

Revista de cultură ARGES poate fi procurată în București de la librăria Muzeului Literaturii Române.

ARGES

- Revistă lunară de cultură
- Apare sub egida Consiliului Local, a Primăriei Pitești și a Uniunii Scriitorilor din România
- Editată de Centrul Cultural Pitești
- Membră ARIEL

Senior editor:
CALINIC, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului

Redactor-șef: **DUMITRU AUGUSTIN DOMAN**
(augustindoman@yahoo.com,
http://www.blogdoman.blogspot.com)

Consilieri editoriali:
NICOLAE OPREA, MARIN IONIȚĂ
Secretar de redacție: **SIMONA FUSARU**
(s_fusaru@yahoo.com,
http://www.fusaru.blogspot.com).

Redactori: **MARIANA ȘENILĂ-VASILIU, MIRCEA BÂRSILĂ, AUREL SIBICEANU**

Redacția: Pitești, Casa Cărții, Centrul Cultural Pitești;
http:
www.centrul-cultural-pitesti.ro; **e-mail:**
revista_arges@yahoo.com
tel.: 0248/216348, 219976
fax: 210068

ISSN: 1221-2350

Tiparul executat la SC Argeșul liber SA

ARG PRESS

Fiecare autor care semnează în revista ARGES răspunde moral și juridic de conținutul afirmațiilor sale. Textele și fotografiile aduse în redacție nu se înapoiază.